

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 8 päivänä toukokuuta 2020,

ehdotuksesta neuvoston asetukseksi eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19-epidemian seurauksena

(CON/2020/14)

(2020/C 190/01)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan komissio hyväksyi 2 päivänä huhtikuuta 2020 ehdotuksen neuvoston asetukseksi eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19-epidemian seurauksena ⁽¹⁾ (jäljempänä 'asetusehdotus').

EKP:n toimivalta antaa lausunto perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 4 kohdan toiseen alakohtaan, sillä asetusehdotus koskee Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (jäljempänä 'EKP:n perussääntö') IV luvussa tarkoitettuja EKP:n rahapoliittisia tehtäviä ja toimia, ja erityisesti EKP:n perussäännön 17 ja 21.2 artiklaan, joissa määrätään, että EKP ja kansalliset keskuspankit voivat avata tilejä muun muassa julkisyhteisöille ja toimia muun muassa unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden keskushallintojen verojen ja maksujen välittäjinä.

Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

1. Yleiset huomautukset

Asetusehdotuksella perustettavalla tukivälineellä ("SURE-tukiväline") Euroopan unioni antaisi jäsenvaltiolle, joiden taloudessa on tai joiden taloutta uhkaa koronavirustaudin (covid-19) leviämisen aiheuttama vakava häiriö, rahoitusapua lainojen muodossa ("SURE-lainat") työajan lyhentämisen tai vastaavien, työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojelemiseen ja sitä kautta työttömyyden ja tulonmenetysten vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden rahoittamiseen ⁽²⁾. Lainoihin varattu kokonaismäärä olisi enintään 100 miljardia euroa. EKP arvostaa sitä, että Eurooppa-neuvosto on antanut tukensa euroryhmän sopimukselle työntekijöiden, yritysten ja valtioiden kolmiosaisesta turvaverkosta eli SURE-tukivälineestä, yhdessä Euroopan vakausmekanismin pandemian liittyvän kriisituen ja yleiseurooppalaisen takuurahaston kanssa ⁽³⁾.

2. Erityiset huomautukset

Asetusehdotuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaan komissio toteuttaa tarvittavat lainojen hallinnointijärjestelyt EKP:n kanssa. Asetusehdotuksen 10 artiklan 2 kohdan mukaan tukea saava jäsenvaltio avaa erityisen tilin kansallisessa keskuspankissaan unionilta saadun rahoitusavun hallinnointia varten. Se myös siirtää lainan erääntyvän pääoman ja korot EKP:ssä olevalle unionin tilille kaksikymmentä TARGET2-pankkipäivää ennen kutakin eräpäivää.

⁽¹⁾ COM(2020) 139 final.

⁽²⁾ Ks. asetusehdotuksen 1 artiklan 2 kohta.

⁽³⁾ Ks. lehdistötilaisuuden alustuspuheenvuoro, EKP:n pääjohtaja Christine Lagarde ja EKP:n varapääjohtaja Luis de Guindos, Frankfurt am Main, 30.4.2020, luettavissa EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu

Kuten edellä on todettu, EKP ja kansalliset keskuspankit voivat EKP:n perussäännön 17 ja 21.2 artiklan nojalla avata tilejä komissiolle ja jäsenvaltioille ja toimia niiden verojen ja maksujen välittäjänä. Tällä perusteella EKP ja kansalliset keskuspankit ovat aiemmin hoitaneet sellaisten lainojen hallinnointiin liittyviä tehtäviä, jotka perustuvat talouden sopeuttamisohjelmiin, kuten Euroopan rahoituksenvakautusmekanismiin (ERVM) ⁽⁴⁾ ja unionin keskipitkän aikavälin rahoitustuen järjestelmään, jotka mahdollistavat lainojen myöntämisen jäsenvaltioille, joilla on vaihtotasetta tai pääomatasetta koskevia vaikeuksia tai joita tällaiset vaikeudet vakavasti uhkaavat ⁽⁵⁾. Jotta varmistettaisiin, että EKP:n operaatioiden toteuttamista kohdellaan sisäisenä asiana EKP:ssä, ehdotetaan muotoilua, jonka mukaan tukea saava jäsenvaltio siirtää lainasta erääntyvät maksut EKP:ssä olevalle tilille ennen kutakin eräpäivää.

Tämä lausunto julkaistaan EKP:n verkkosivuilla.

Tehty Frankfurt am Mainissa 8 päivänä toukokuuta 2020.

EKP:n puheenjohtaja
Christine LAGARDE

⁽⁴⁾ Ks. Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin perustamisesta 11 päivänä toukokuuta 2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 407/2010 (EUVL L 118, 12.5.2010, s. 1) 8 artiklan 1 kohta ja Euroopan keskuspankin päätös, annettu 14 päivänä lokakuuta 2010, niiden lainanotto- ja lainanantotoimien hallinnoinnista, joita unionin toteuttaa Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin nojalla (EUVL L 275, 20.10.2010, s. 10).

⁽⁵⁾ Ks. järjestelystä keskipitkän ajan rahoitustuen myöntämiseksi jäsenvaltioiden maksutaseille 18 päivänä helmikuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 332/2002 (EYVL L 53, 23.2.2002, s. 1) 9 artikla ja Euroopan keskuspankin päätös EKP/2003/14, annettu 7 päivänä marraskuuta 2003, niiden luotonanto- ja luotonotto-operaatioiden hoitamisesta, joista Euroopan yhteisö on päättänyt osana keskipitkän ajan maksujärjestelmää (EUVL L 297, 15.11.2003, s. 35).